

ሽግር ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን እንታይ ኩን ይኸውን?

“አባላት ውድባት ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ኪዳን እንታይ ኢዩ ጉዳይ? ኣብ ኩሉ ፖለቲካዊ ውሳኔታት ጽቡቕ ከይደም ኣብ ምቕም መሪሕነት ክፋላለዩስ እቲ ሽግር እንታይ ኩን ይኸውን” እናበለ ብዙሕ ሰብ ይሓትት። መብዛሕትኡ ሰብ ከም ዝብሎ ናይ ውልቃዊ ስልጣን ሕንፍሽ ፍሽ ኢዩ ይብል። ገሊኡ ድማ ኣይኩነን ናይ ውድባዊ ውድብካ ኣሳሓሓብ ኢዩ ይብል። ገለ ድማ ኣይኩነን ናይ ስነ-ሓሳብ ፍልልያት ምንጽብራቕ ኢዩ ይብል። በዚ ኩይነት በቲ ህዝቢ ኤርትራ ዋና ሲኢኑ!!!

ብርግጽ እቲ ስግር ከመይ ኢሉ ከም ዝተበገሰን እቲ መፍትሒ ይኸውን ኢሎም ዝተጠቐምሉ ኣገባብ ፍታሕ መሚና ምስ እንትንትኖ፣ ኣነ ብወገነይ እዛ ዳሕረወይቲ (ናይ ስነ-ሓሳብ ፍልልያት) ኣጽጋቢት ምኽንያት ኩይና ረኺቢያ። ካብ ዝእመኑ ምንጨታት ከም ዝረኽቡኩዎ ኣብቲ ናይ መሪሕነት ምቕም ናይ ውልቀ ምምራሕ ሃንደፍደፍ ከም ዘይነበረን ከምኡ ድማ ካብ “ውድባይ ክምረጽ ኣለዎ” ዝብል ምፍሕፋሕ ከም ዘይተርኣዩ ኢዩ። የግዳስ ሽሕኳ ኣብቲ ቻርተር ሰፊረን ዝነበራ ዓናቕጽ ሰለስተን ኣርባዕተን ብብዙሕ ክትዓት ንኸሰረዛ ይሳማምዑምበር ብልቦም ከም ዘይተሓማመኑን ከምዘይተወሃሃዱን ኩይነት ይስማዓኒ።

ብመሰረቱ “ነዚ ኪዳን ክመርሕ ዝኸኸል ብቕዓት ዘለዎ ሃገራዊ መን ኣሎ?” ኣብ ክንዲ ዝኸውን “ምስ ስነ ሓሳብ ዝሳማማዕ ምን ይመርሕ” ዝብል ዝግብለል ይመስል። ንገዛእ ርእሱ እቲ ኣቋውማ ክልተ ጉጅለታት (blocs) ኣብ ናይ ስነ ሓሳብ ፍልልያት ዝተመርኩሰ ኢዩ ነይሩ።

ቀዳማይ ጉጅለ፡ ኤርትራዊ ሃገራዊ ድሕነት ግንባርን፣ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ሰውራዊ ባይቶን፣ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ፓርቲን ኣብ ሓደ ዕልባናዊ ስርዓት ምትካልን ናይ ቢሄራት ሓቶ ስጋብ ምግንጻል ዘይኩስ ማዕርነት ጥራይ ዝኣምኑ ኢዮም። እዚ ሓባራዊ ኣራኣኢያዚ ኣብ ሓደ ጉጅለ ከምጽኡም ኪኢሉ። ይኹንምበር ናይ ኣገባብ ቃልስን ለውጥን ፍልልያት (ኣረኣኢያ) የብሎምን ማለት ኣይኩነን።

ካልኣይ ጉጅለ፡ ኤርትራዊ ዲሞክራሲያዊ ግንባር (ሳግም)ን፣ ዲሞክራሲያዊ ምንቅስቃስ ሓርነት ኤርትራዊ ኩናማን፣ ንመሰል ቢሄራት ስጋብ ምግንጻል ዝቃለሱ ክኹኑ ከለው። ኤርትራዊ እሰላማዊ ሰልፊ ንፍትሕን ምዕባሌን፣ ኤርትራዊ እሰላማዊ ኢስላሕ ምንቅስቃስን ብሸሪዓ ህዝባዊ ምሕደራ ይኣመኑ። ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ግን ሽሕኳ ኣብዚ ስነ-ሓሳብዚ ዝተመርኩስ ፖለቲካዊ ፕሮገራም ተዘይብሉ ምሰዚ ጉጅልዚ ተሰሪዑ ይርከብ።

ምንቅስቃስ ኣልናህዳ እቲ ናይ ምሪሕነት ምምራጽ ሕንፍሽፍሽ ኣብ ዝጀመረሉ ግዜ ነቲ ብካልኣይ ጉጅለ ዝተውሰደ ውሳኔ ብምቕዋም ናይ ኪዳን ኣባልነቱ ንግዜኡ ጠጠው ከምዘበለ ኣፍሊጡ። ከምኡውን ሓረነታዊ ምንቅስቃስ ቀይሕባሕሪ ዓፋር ስጋብ ሕጂ ኣብዘን ክልተ ጉጅለታት ከም ዘይኣተወ ይፍለጥ።

እዚ መልክዕዚ ሒዞም ኣባላት ኪዳን ንኣቦ መምበርነት ክሓጽዩ ከለው እቲ ሓደ ጉጅለ ዘቕረበ እቲ ካልእ ብምንጻግ ኣብ ሓደ ዕጽዊ መንገዲ በጺሖም ይርከቡ። እዚ ዘረድኣና ናይ ውልቀሰባት ናይ ምምራሕ ቅድድም ወይድማ ናይ ውድባዊ ፍልልያት ዘይኩነ ናይ ስነ-ሓሳብ ምንጽጻግ ኢዩ። እቲ ኣዝዩ ዘገርም ካብ ጉጅለ ክልተ ብጉጅለ ሓደ ዝቕረበ ሕጹይ ሓው ጃዕፈር ኣሳድ ብጋዛእ ውድቡ ይንጸግ።

እሞ ሓጂ እንታይ ይገበር?
ህዝቢ ኤርትራ ሽግር ረኺቡ። ኣይካብ መንግስቲ ኣይካብ ተቓዋምቲ! እዚኣ ጸገም ኢያ። “እዞም ተቓዋምቲ ውድባትን ሰልፍታትን ስለምንታይ ምስ ፍልልያቶም ተፈጠሮም” ኢልና ከይነማርር፣ ታሪኻዊ ግድነት ኩይነት ዕድልናውን ኩይነት ጠገል ዘይብሉ ስረዓት ህግደፍ ምስ ዝምባሌኢታቶምን ስነ-ሓሳባቶምን ፍልልያት ሒዞም ከም ዝፍጠሩ ገበሮም። እቲ ክኸውን ዝነበሮ ምስቲ ዘለዎም ፍልልያት ሕድገት ብምግባር ተኻኣኢሎምን ተኸባቢሮምን ዝሓሸ “ክመርሓና ይኸኸል ኢዩ” ብዝበልዎ ተማሪሖም ንስርዓት ህግደፍ ኣውዲቕም ናብ ህዝቢ ክቐርቡ ነይርዎም። እቲ ሕቶ ሕቶ ናይ መድረኽ ኢዩ ነይሩ።

ተዘይ ተጋቢያ፡ ብ2004 ዓ-ም. ኣብ ካስል ፕሮፈሶር ተስፋጽዮን ምደሃኔ “ ኣብ ኤርትራ ናይ መሪሕነት ቅልውላው ነይሩን ኣሎን” ዝብል ዘቐረበ መደረ ትዝ ይብለኒ። ፊቲና ጸሊእና ሎሚ ኣጋጠሙና ዘሎ ሽግር ንሱ ኢዩ። ሓደ ብቐዓት ዘለዎ መራሒ ነዚ ኩሉ ፍልልያት ኣጣዓዒሙ ኪዳን ብምምራሕ ነዛ እትደለ መድረኽ ዝሓልፍ መራሒ ሲኢና። ዘሕዝን ኢዩ።

ኣድሓኖም ፍትዊ

E-mail: fitiwi@planet.nl